

PREDKLADACIA SPRÁVA

Podpredseda vlády Slovenskej republiky a predseda Úradu pre verejné obstarávanie predkladajú návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona sa predkladá na základe úlohy č. 67 Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiac september až december 2020. Návrhom zákona sa sleduje dosiahnutie štyroch hlavných cieľov, a to

- zrýchlenie a zjednodušenie postupu verejného obstarávania,
- revidovanie národnej úpravy z pohľadu rozsahu transpozičnej povinnosti vo vzťahu k smerniciam EÚ,
- zrýchlenie procesu aj z pohľadu uplatňovania práv dotknutých záujemcov, uchádzačov, účastníkov a iných osôb,
- zlepšenie kontroly verejného obstarávania prostredníctvom automatizácie zadávania a vyhodnocovania zákaziek a zabezpečenia efektívneho zberu a analýzy údajov o cenách.

Medzi najvýznamnejšie zmeny zákona o verejnom obstarávaní, ktorými sa sleduje naplnenie vyššie uvedených cieľov patria:

- v oblasti zjednodušenia postupov
 - úprava niektorých existujúcich pravidiel, ktoré majú charakter národného goldplatingu,
 - úprava finančných limitov pre zákazku, koncesiu a súťaž návrhov, so zachovaním úpravy finančných limitov pre podlimitné zákazky, zákazky s nízkou hodnotou a finančného limitu na uplatňovanie zákona priamo v zákone,
 - zriadenie centrálnej obstarávacej organizácie pre štátne orgány,
 - používané elektronické prostriedky budú musieť podporovať aj podávanie žiadostí o nápravu a námietky (jedno prostredie pre všetky úkony),
 - flexibilnejšia úprava vylúčenia v prípade podozrení na existenciu dohôd obmedzujúcich súťaž,
 - umožní sa v žiadosti o účasť a v ponuke predkladať aj elektronické kópie (skeny) a nielen elektronické originály,
 - umožní sa uzatvárať zmluvu s ďalším uchádzačom v poradí, ak predošlý neposkytol súčinnosť, a to bez obmedzenia na prvých troch, ako je tomu dnes,
 - zavedenie zjednodušeného režimu obstarávania zákaziek na sociálne a iné služby podľa prílohy č. 1 k zákonu,
 - zjednotia a zjednodušia sa informačné povinnosti v podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou,
 - postihovanie špekulatívnych postupov hospodárskych subjektov pri využívaní námietok,
 - podpora a zavedenie nástrojov na automatizáciu procesu zadávania zákaziek v podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou a realizácia podlimitných zákaziek prostredníctvom jednotnej elektronickej platformy, ktorá bude upravená nielen na verejné obstarávanie bežne dostupných tovarov a služieb, ale aj na verejné obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác, ktoré nie sú bežne dostupné na trhu a na používanie iných kritérií než je cena.
- v oblasti skrátenia procesu
 - rozšírenie katalógu postupov verejného obstarávania, pri ktorých bude obmedzené využitie revízných prostriedkov (so zachovaním možnosti kontroly zo strany ÚVO),
 - úpravy revízných postupov a dohľadu nad verejným obstarávaním, cieľom ktorých je skrátenie dĺžky procesu verejného obstarávania,
 - posilnenie koncentrácie v konaní o námietkach,

- v špecifických prípadoch osobitné odklony procesnej úpravy konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného,
- mierne skrátenie lehôt a koncentrácia úkonov v podlimitných zákazkách.
- v oblasti zvýšenia transparentnosti
 - jednotná a verejne dostupná elektronická platforma na celý proces verejného obstarávania pre všetky podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou (ak sa budú obstarávať oslovením viacerých záujemcov),
 - zverejňovanie úmyslu zadať zákazku s nízkou hodnotou na jednotnej elektronickej platforme, pričom ak bude na predloženie ponuky vyzvaných viac hospodárskych subjektov, bude takýto postup prebiehať cez jednotnú elektronickú platformu.
- úprava smerujúca k zvýšeniu profesionalizácie vo verejnom obstarávaní a zvýšeniu zodpovednosti osôb, ktoré pri verejnom obstarávaní porušia zákon.

Na účely zrýchlenia procesu verejného obstarávania bude navrhnutá úprava procesných ustanovení revízných postupov, vrátane konania o preskúmaní úkonov pred podpisom zmluvy na základe námietok. Cieľom je skrátenie konania so zachovaním potrebnej úrovne ochrany práv dotknutých subjektov vrátane možnosti súdnej ochrany.

Na účely zabezpečenia efektívneho zberu a vyhodnocovania údajov verejného obstarávania budú v rámci jednotnej elektronickej platformy, ktorá vznikne spojením existujúcich informačných systémov, realizované nasledujúce úpravy:

- automatizácia jednotnej elektronickej platformy (vytvorenie inteligentných formulárov pre zadávanie zakaziek s použitím viacerých, aj kvalitatívnych kritérií, automatické zoradovanie došlých ponúk na základe týchto kritérií),
- umožní sa plnohodnotné fungovanie jednotnej elektronickej platformy pre všetky podlimitné zákazky, ako platforma na realizáciu elektronickeho verejného obstarávania nielen bežných tovarov a služieb,
- bude vytvorený systém na sledovanie vývoja cien, ako funkčná súčasť jednotnej elektronickej platformy, použiteľný aj v podlimitných zákazkách a aj na účely určenia predpokladanej hodnoty zákazky v nadlimitných zákazkách,
- zrealizuje sa integrácia na spoločný modul procesnej integrácie a integrácie údajov (IS CSRÚ) na účely automatizovaného získavania údajov, ktoré sú potrebné vo verejnom obstarávaní.

Procesy verejného obstarávania by mala zjednodušiť a optimalizovať aj Centrálna obstarávacia autorita pre štátne orgány. V súčasnosti túto úlohu čiastočne zastrešuje a zabezpečuje rezort vnútra, ktorý realizuje centrálné nákupy energií pre štátnu správu. Keďže momentálne prebieha na technickej úrovni diskusia o finálnom rozsahu úloh a kompetencií Centrálnej obstarávacej autority, v aktuálnom návrhu zmien zákona o verejnom obstarávaní bude vytvorený predpoklad na jej zriadenie, pričom podrobnosti o rozsahu jej činnosti budú následne upravené nariadením vlády.

Predbežná informácia k návrhu zákona nebola zverejnená z dôvodov podľa § 27 zákona č. 400/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Účinnosť navrhovanej právnej úpravy sa navrhuje od 1. marca 2022, vo vzťahu k povinnosti používať elektronické prostriedky zapísané v zozname na 1. júla 2022 a vo vzťahu k povinnosti využívania odborných garantov vo verejnom obstarávaní od 1. marca 2024.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania. Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a predkladá sa s rozporami uvedenými vo vyhlásení o rozporoch.